

Wegwijzer Zorgprogramma Ouderen

Afdeling Sophia 2

UPC Duffel

geestelijke gezondheidszorg
emmaüs

Stationsstraat 22c, 2570 Duffel

015 30 40 30

www.upcduffel.be

Laatste wijzigingsdatum: 16 maart 2023

Inhoud

Wat is een psychose?	4
Doelgroep	6
Het verloop van een opname/verblijf	7
Wie zijn we en wat doen we?	9
Behandelaanbod en -verloop	13
Nazorg	16
Huisregels van Sophia 2	18
Algemene afspraken UPC Duffel	23
Goed om weten	25
Wat na opname?	31
Contactgegevens	34

Wat is een psychose?

Wanneer je op Sophia wordt opgenomen ben je meestal al enkele maanden jezelf niet meer.

Je bent opgenomen omdat je aan een psychose of een angststoornis lijdt en dit heeft een duidelijke impact op je functioneren. Het kan zijn dat de mensen op straat je blijven aankijken en dit maakt je angstig. Je burens praten over je, je kan hen steevast horen, hoe luid je de TV ook zet. Niemand lijkt je te geloven. Je hebt misschien ook al enkele keren de politie gebeld om je te helpen, maar ook zij luisteren wel maar doen niets. Je voelt je voornamelijk alleen thuis veilig en komt minder buiten. Je begint jezelf te verwaarlozen uit angst dat er iets zou kunnen gebeuren als je zou buitenkomen. Sommige mensen durven uit angst voor vergiftiging zelfs niets meer te eten.

Een aantal mensen komen hier terecht via een gedwongen opname. Dit betekent dat er geoordeeld is dat je een gevaar bent voor jezelf en/of anderen en dat een opname nodig is terwijl je dat zelf niet zo ziet.

We zullen steeds bekijken of dit nodig is.

Sommige mensen zijn er ook van overtuigd dat ze fouten gemaakt hebben. Je omgeving probeert je gerust te stellen maar je bent er van overtuigd dat ze dit enkel zeggen omdat je je beter zou voelen. Je denkt bijvoorbeeld dat je je geld verkeerd hebt belegd of dat je onoverkomelijke fouten hebt gemaakt die een impact op je geliefden gaan hebben. Of je denkt dat er iets mis is met je darmen of je tanden.

Ondanks verschillende consultaties vinden artsen hiervoor geen oorzaak. Je voelt je nutteloos, waardeloos en denkt dat niemand je begrijpt en dat je je nooit beter zal voelen.

Indien je je in één van deze zaken herkent, kan je baat hebben bij een behandeling op onze afdeling.

Doelgroep

Sophia 2 is een opnameafdeling binnen het Zorgprogramma Ouderen, met focus op psychotische kwetsbaarheid bij 55+ waarbij ambulante hulp ontoereikend is.

De afdeling heeft 30 bedden en is onderverdeeld in drie leefgroepen.

Ouderen met psychiatrische problemen:

- > gekende psychiatrische problematiek bij 60+ (schizofrenie, bipolaire stoornis)
- > laat ontstane schizofrenie
- > ouderen met psychose en/of angst

Uitsluitingscriteria:

- > zware hulpbehoevendheid wat betreft lichamelijke zorg (KATZ schaal C).
- > ouderen met dementie kunnen terecht op afdeling Sophia 3 binnen het Zorgprogramma Ouderen.
- > ouderen met afhankelijkheid van middelen kunnen terecht in Plus groep binnen het Zorgprogramma Verslaving.

Het verloop van een opname/verblijf

Behandelmodel

Afhankelijk van de problematiek en fase van het ziektebeeld waarin men zich bevindt, delen we personen in leefgroepen in. De benadering in de verschillende leefgroepen is verschillend.

Rode draad doorheen de behandeling is een persoonsgerichte, gedragsmatige en activerende aanpak waar we zelfstandigheid stimuleren in de mate van het mogelijke. Vaak is een biologische en doorgedreven medicamenteuze behandeling noodzakelijk.

Behandelmilieu

Op Sophia 2 leef je in groep en niet op de kamer zoals in een algemeen ziekenhuis. Dit is een hele aanpassing, zeker voor iemand die rechtstreeks van thuis komt. Samenleven in groep betekent rekening houden met anderen en vraagt om een aantal duidelijke afspraken. Het behandelmilieu op Sophia 2 is anti-regressief, structurerend, motiverend en activerend.

Behandeldoelen

De behandeldoelen zijn gericht op stabiliseren en herstellen.

Algemeen kan je stellen dat we werken aan:

- > medicamenteuze oppuntstelling zowel psychiatrisch als somatisch
- > opklaren van het toestandsbeeld, van een psychose

- > verminderen van de kwetsbaarheid
- > acceptatie en verwerking van beperkingen
- > inzicht krijgen in wat er aan de hand is, zowel bij jezelf als bij je naaste omgeving
- > verhogen van de draagkracht
- > verhogen van je kwaliteit van leven
- > een zo groot mogelijke autonomie nastreven: zelfstandigheid, mobiliteit, fitheid, een aangepaste woonsituatie, ...
- > behoud en zo mogelijk ontwikkeling van nieuwe competenties
- > behoud en zo mogelijk verstevigen van de relationele verbondenheid met anderen: familie, burens, mantelzorgers, verenigingsleven en zorgnetwerk

Wie zijn we en wat doen we?

Met ouder worden raken de verschillende levensgebieden meer en meer verweven. Bij opname bekijken we zowel lichaam als geest in het licht van een maatschappelijk complexe en gevarieerde achtergrond. Het kan dan ook niet anders dan dat je behandeling gebeurt vanuit verschillende disciplines.

Sociotherapeuten

De sociotherapeuten zijn dag en nacht aanwezig op de afdeling. Zij staan in voor verpleegkundige- en verpleegtechnische zorgen en voor praktische regelingen zoals weekendafspraken, consultaties, ... Door hun houding en ondersteuning willen ze jouw autonomie, zelfzorg, zelfredzaamheid in het dagelijkse leven verhogen. Zij staan in voor een deel van het vast groepsprogramma met sessies zoals dagopening, leefmilieubespreking, weekendplanning en weekendnabespreking, aanvullende modules op indicatie, bv. in verband met teveel piekeren ...

Bij opname krijg je een individuele begeleider toegewezen, die zich extra zal verdiepen in je situatie en die je ondersteunt in je herstel door middel van gesprekken, psycho-educatie, training en begeleiding in oefensituaties.

Psycholoog

De psycholoog volgt je op in de wekelijkse gespreksgroep. Je wordt uitgenodigd om stil te staan bij de weg die je aflegt, bij wat er in jou omgaat en om eigen gedachten en gevoelens te delen in de groep. In een individueel gesprek verkent de psycholoog samen met jou hoe je

kijkt naar je problemen, je mogelijkheden en levensomstandigheden, welke je doelen zijn, en hoe je het therapeutisch aanbod kunt benutten voor jezelf. Om verder inzicht en begrip te bevorderen, is soms een psychodiagnostisch onderzoek nodig. Dit gebeurt aan de hand van gesprekken, vragenlijsten en testen. Aanvullend kan individuele psychologische gespreksbegeleiding of psychotherapie aangeboden worden.

Psychiater

De medisch-psychiatrische opvolging gebeurt door de psychiater. Zij onderzoekt zowel lichamelijke als psychiatrische problemen en maakt een inschatting van de mogelijke samenhang. Ze schrijft medicatie en eventueel onderzoeken voor. De resultaten van onderzoek en behandeling bespreek je met haar. In het basisprogramma van elke groep is een wekelijks consultatiemoment bij de psychiater voorzien.

Voornaamste insteek van de behandeling door de psychiater: enerzijds een medicamenteuze oppuntstelling, anderzijds streeft zij naar een cognitief gedragstherapeutische benadering van je ziektebeeld.

Indien gewenst en aangewezen kan er na telefonisch contact een gesprek met jouw familie plaatsvinden.

Verder heeft de psychiater de eindverantwoordelijkheid van de behandeling.

Psychomotorisch therapeut

Omdat bewegen helpt bij elk herstel krijgt psychomotore therapie een centrale rol in ons aanbod. Elke dag extra beweging in je leven inbouwen biedt heel wat gezondheidsvoordelen. Via een aantal sessies proberen we je terug in actie te laten komen en de voordelen van bewegen te laten ervaren.

De psychomotorische therapeut screent de hulpvraag op

systematische wijze. Zij observeert jouw gedrag op vlak van psychomotoriek en stelt eventueel een klinisch testonderzoek voor als aangrijpingspunt voor een psychomotorisch behandelplan. Zij biedt bewegings- en lichaamsgerichte activiteiten aan met als doel jouw motorisch functioneren en het psychosomatische, emotionele en relationele aspect van jouw handelen te verbeteren. Naast het opstellen van een behandelplan kan zij ook, samen met jou een preventieplan (bv. valpreventie) opstellen. Zij geeft advies, informeert, coacht en motiveert jou.

De verwevenheid van de psychiatrische problematiek met andere neuromotorische of neurologische symptomen maakt dat de nood aan aangepaste individuele kinesitherapie bij de oudere populatie groot is.

Naast kinesitherapie bestaat het therapieaanbod ook uit ouderenfitness, start to walk, ademhalings- en relaxatieoefeningen. Je wordt uitgenodigd om naar je eigen bewegingssituatie te kijken en verder geeft zij tips op jouw maat.

Ergotherapeut

Binnen de ergotherapie kom je naar zowel groepssessies als individuele sessies. Vanuit de observatie van je mogelijkheden en beperkingen, gebruikt de ergotherapeut je eigen behoeften en doelen als uitgangspunt om zo te werken naar je herstel. Dit met aandacht voor zowel je cognitieve, affectieve, psychische als fysische noden.

Via muziektherapie, denkoefeningen, gezelschapsspelen, hobby, ... nodigen ze je uit om terug je eigen krachten te ontdekken, deze te versterken en zo de link te maken naar je thuissituatie.

Maatschappelijk werker

Bij opname verkent de maatschappelijk werker jouw maatschappelijk functioneren: leefsituatie, financiën en administratie, familie,

steunfiguren, mantelzorgers, je ziektegeschiedenis, ... Dit gebeurt door individuele gesprekken en door contacten met je ondersteunende familieleden en/of je steunfiguren.

Tijdens de behandeling neemt ze dit alles ter harte en zorgt zij voor ondersteuning van familie, je steunfiguren en contacten met thuishulp diensten. Bij eventuele moeilijkheden worden hiervoor mogelijke oplossingen gezocht, aangeboden en besproken. Soms worden hiervoor familiegesprekken gepland samen met jou.

Tijdens je verder herstel zoekt ze samen met jou naar bv. eventuele veranderingen, hulpmiddelen, thuishulp, ... voor in je thuissituatie. Vaak betekent dit ook dat wanneer je bijna met ontslag kan gaan, samen met jou en belangrijke derden, mogelijke herstel gerichte afspraken besproken worden.

In overleg met jou informeert zij jouw familie over je behandeling.

Academisch medewerkers

Het kan zijn dat doorheen de opname je medewerking wordt gevraagd voor wetenschappelijk onderzoek. Door mee te doen ondersteun je via jouw bijdrage het wetenschappelijk onderzoek. Belangrijk is dat dit niet wordt ervaren als een verwachting bij de opname, waardoor je je dus vrij kan voelen of je op deze vraag wenst in te gaan of niet.

Behandelaanbod en -verloop

Verloop van de opname

De behandeling verloopt in drie fases die in de praktijk niet strikt gescheiden zijn:

1. De eerste fase heeft als doelstelling:
  - > inventarisatie van klachten en problemen
  - > observeren van het dagdagelijks functioneren
  - > opstellen van een beschrijvende diagnose
  - > ontwerpen van theorie over factoren die klachten en problemen in stand houden
  - > ontwikkeling van een behandelplan met formuleren van individuele doelstellingen

Vanzelfsprekend starten we tijdens deze fase met aanpassingen van medicatie en behandeling.

Een aantal onderzoeken gaan door in een algemeen ziekenhuis. Daarom is het erg belangrijk dat je tijdens je opname jouw identiteitskaart in het ziekenhuis hebt. Die kan je indien nodig in bewaring geven op de afdeling.

2. Tijdens de tweede fase gaan we verder met de behandeling volgens wetenschappelijk onderbouwde richtlijnen en dit op de verschillende gebieden (farmaco-, ergo-, en bewegings-therapeutisch, psychologisch). We vullen het basisprogramma aan met je persoonlijke doelstellingen.

3. De derde fase is de ontslag voorbereidende fase. Hier ligt het accent op het verkennen en opstarten van activiteiten in de eigen leefomgeving. Een laatste oppuntstelling van de medicatie, leren klaarzetten van de medicatiebox, psycho-educatie en terugvalpreventie, kunnen er voor zorgen dat we je leven na ontslag zo optimaal mogelijk voorbereiden.
- Ter voorbereiding van je ontslag betrekken we, steeds in overleg met jou, familie en/of belangrijke steunfiguren.

Samenwerking met familie en belangrijke derden

In het begin van je opname neemt de maatschappelijk werker in het kader van de diagnostiek en je behandelingsplan contact op met (iemand van de) je familie of (een) je belangrijke (derde) steunfiguren. Ze geeft informatie over de werking van Sophia 2, probeert zicht te krijgen op je functioneren thuis, eventuele moeilijkheden en problemen. Ze is ook bezorgd voor de draagkracht van je familie en steunfiguren.

In overleg met jou blijft ze in contact met je familie of je steunfiguren om hen informatie te geven over je behandeling, je herstel en door psycho-educatie over je ziektebeeld. Ook is ze bereikbaar voor hun vragen, moeilijkheden en bezorgdheden betreffende je herstel. (Informatie over je behandeling, infoverstrekking en psycho-educatie horen daarbij maar ook het inschatten van de draagkracht en het bespreken van de nodige maatregelen).

Omdat een opname op Sophia 2 steeds beperkt is betreffende opnametermijn (qua duur) is deze samenwerking belangrijk. Zeker wanneer terugkeer naar je vroegere woonsituatie niet wenselijk zou zijn. Samen met jou en je familie kunnen we dan op zoek gaan naar mogelijke oplossingen bv. opstarten van huishulp, zoeken naar een andere woonvorm bv. een serviceflat of woonzorgcentrum, enz. (we nemen vrij vlug contact met de familie en eventueel ook andere belangrijke derden om samen met jou de toekomstplannen te bespreken. Indien een terugkeer naar de vroegere woonsituatie niet

mogelijk of niet wenselijk blijkt, zoeken we samen naar een andere oplossing. We kunnen hierbij bijvoorbeeld denken aan het opstarten van thuishulp, 2B team, serviceflat of WZC.)

Nazorg

Ter ondersteuning van je verder herstel thuis kunnen verschillende nazorg mogelijkheden voorgesteld en besproken worden.

- > Voor je somatische opvolging verwijzen we naar je huisarts en je behandelende specialisten.
- > Eventueel kan je in nazorg gaan bij een psychiater of een psycholoog voor verdere psychiatrische of psychotherapeutische ondersteuning, opvolging, behandeling. We kunnen je hiervoor ook verwijzen naar een dienst geestelijke gezondheidszorg in je omgeving.
- > Andere vormen van psychiatrische nazorg zijn ook mogelijk o.a. begeleiding thuis door hulpverleners van het mobiel team Emergo, een bed op recept op Sophia 2 (BOR), een nabehandeling ter revalidatie op Sophia 2 (NTR) of een persoonlijk nabehandelingscontract.
- > Bij moeilijkheden met het algemeen dagelijks leven kan hulp aangevraagd worden bij een thuishulporganisatie bv. bejaardenhulp of poetshulp, dienst warme maaltijden aan huis, enz.
- > De apotheker of thuisverpleging kan je hulp bieden bij het klaar zetten van je wekelijkse medicatie. Thuisverpleging kan georganiseerd worden voor hulp bij persoonlijke hygiëne, medicatie inname en andere specifieke verpleegkundige hulp.

- > Soms is het belangrijk dat je thuis ook zorgt voor een bepaalde dag structuur, weekschema of sociale contacten. Hiervoor gaan we samen met jou op zoek naar aangepaste oplossingen in je woonomgeving bv. een dagverzorgingscentrum, een dienstencentrum, een vereniging voor vrije tijdsinvulling en sociale contacten, enz.

Huisregels van Sophia 2

Semi-open afdeling

Ongeveer een derde van de afdeling is gesloten. Indien je toestandsbeeld dit vereist, spreken we omwille van je eigen veiligheid af dat je tijdelijk de afdeling niet kan verlaten (bv. bij uitgesproken suïcidaliteit of verwardheid). We spreken dan van een gesloten statuut.

We evalueren regelmatig je toestandsbeeld en we kunnen overgaan tot gecontroleerde uitgang of half open statuut. Dit wil zeggen dat je, volgens de gemaakte afspraken, op bepaalde tijdstippen de afdeling mag verlaten. We proberen deze maatregelen zo kort mogelijk te houden en zo snel mogelijk over te gaan op een open statuut.

Dagindeling en weekprogramma

Om je behandeling zo goed en zo snel mogelijk te laten verlopen, vragen we je het therapieprogramma te volgen. Omwille van dringende redenen kan je vooraf een wijziging in het therapieprogramma aanvragen via het formulier 'structuurwijziging' dat je in het staflokaal kan krijgen.

In het leefmilieu verdelen we de kleine huishoudelijke taken. We verwachten dat iedereen gedurende zijn behandeling zijn/haar verantwoordelijkheden op zich neemt.

De maaltijden gebeuren in groep op welbepaalde tijdstippen. Om veiligheidsredenen dienen wij steeds te weten wie er zich op de afdeling bevindt. Daarom vragen wij je, telkens je de afdeling verlaat, dit

te noteren in een speciaal hiervoor bestemd register dat zich aan de ingang van de afdeling bevindt. Het uur dat we je terug op de afdeling verwachten kan individueel verschillen.

Als ontslagvoorbereiding is, naar het einde van de opname, een semi-regeling mogelijk, waarbij je bijkomend op dinsdag naar huis gaat van 9u tot 20u en op woensdag van 14u tot 20u.

Soms mag je tijdelijk, omwille van je toestandbeeld, de afdeling niet verlaten.

Medicatie

Medicatie wordt op volgende momenten toegediend tenzij anders afgesproken:

Groep 1	8u	12u30	17u30	21u45
Groep 2	8u	12u30	17u30	21u30
Groep 3	8u	12u	17u	20u30

Privacy en respect

Iedereen heeft recht op privacy:

- > Wat in de groep verteld wordt, blijft binnen de groep. Je bespreekt dit niet met derden.
- > We vragen om niet op elkaars kamers te komen.
- > Bezoek wacht aan de ingang van de afdeling.
- > Je mag géén foto's nemen van medepatiënten, ook niet met een GSM.

Was

Je kan als patiënt tijdens het weekend thuis de was doen of tijdens je verblijf hier de wasmachine op de afdeling gebruiken. Hiervoor kan je aan de receptie bonnetjes kopen. Indien je de was niet zelf kan doen gebeurt de aanrekening via de maandelijkse factuur.

Is dit niet mogelijk dan zorgt de familie meestal voor de was.

Kapper en pedicure

We gaan ervan uit dat je naar je eigen vertrouwde kapper en pedicure blijft gaan. Als dat niet lukt zijn er in het centrum van Duffel ook tal van mogelijkheden.

Indien dit om medische of psychiatrische redenen niet mogelijk is, kan je uitzonderlijk beroep doen op de kapper en de pedicure die aan ons ziekenhuis verbonden zijn. De kosten worden in dit geval verrekend via de maandelijkse factuur.

Elektronica

Het gebruik van een eigen TV op de kamer is niet mogelijk. Andere elektrische apparaten dienen voor ingebruikname gecontroleerd te worden op veiligheid.

Het is niet toegelaten om je GSM of een eigen PC tijdens de therapiemomenten te gebruiken.

Persoonlijke bezittingen

Voor kostbaarheden ben je zelf verantwoordelijk. Breng niet teveel geld of waardevolle zaken mee en laat dit vooral niet rondslingeren. Het is niet toegelaten onderling geld uit te lenen.

Bij opname kan je een sleutel krijgen zodat je je nacht- en kleerkast op slot kan doen. Als je de sleutel verliest, rekenen we een forfait aan via de maandelijkse factuur.

Rijgeschiktheid

Gedurende de opname mag je niet met de auto rijden, enerzijds omwille van het ziektebeeld, anderzijds omwille van de voorgeschreven medicatie (KB. 23 maart 1998; wet op de verkeersveiligheid).

Middelengebruik

Iedereen heeft recht op een cleane, alcohol- en rookvrije omgeving.

- > Het is niet toegelaten medicatie, alcohol of drugs in eigen bezit te hebben.
- > Controle op gebruik of bezit is mogelijk.
- > Medicatie wordt enkel gebruikt op voorschrift van de behandelend psychiater. De verpleegkundigen geven de medicatie op een vaste plaats en op vaste tijdstippen.
- > In het kader van ontslagvoorbereiding kan je wel je eigen medicatie in beheer hebben. Dit kan enkel mits uitdrukkelijke toestemming van de behandelend psychiater.
- > Het is niet toegelaten om onder invloed te zijn. Je verblijft dan in een aparte kamer tot je terug clean bent.
- > Je mag niet roken op de afdeling (K.B. 2006).
- > Overtreding kan je behandeling in gedrang brengen.

Weekendregeling

Het is belangrijk dat je, in de mate van het mogelijke, zoveel mogelijk weekends thuis doorbrengt. Dat is immers waardevol om de band met thuis en met de realiteit te bewaren. Op 'weekend' gaan wordt steeds samen met het team besproken.

- > Het eerste weekend ga je, omwille van de observatie, niet naar huis.
- > Indien je toestand beeld dit toelaat en in samenspraak met het behandelteam kan je volgende momenten naar huis:
  - » vanaf het tweede weekend twee aparte dagen (dit kan vanaf 9u tot 20u).
  - » vanaf het derde weekend van zaterdag 14u tot zondagavond 20u.
  - » woensdagnamiddag van 14u tot 20u.
- > Soms mag je tijdelijk, omwille van je toestand, de afdeling niet verlaten.

Bezoekregeling

Gedurende de dag volg je een behandelprogramma. Daarom zijn de bezoekmomenten duidelijk afgebakend.

Familieleden kunnen de afdeling vrij betreden tijdens de bezoeken. Er wordt hen gevraagd steeds aan te bellen zodat verpleegkundigen hen naar de juiste kamer kunnen begeleiden.

Het doel is de kamer te bekijken en eventueel was op te halen.

Voor je welzijn vinden we het belangrijk dat het bezoek zoveel mogelijk buiten de afdeling blijft doorgaan.

Bezoeken

Maandag:	18u00 – 20u00
Dinsdag:	18u00 – 20u00
Woensdag:	14u00 – 20u00
Donderdag:	18u00 – 20u00
Vrijdag:	18u00 – 20u00
Zaterdag:	14u00 – 20u00
Zondag:	14u00 – 20u00

Algemene afspraken UPC Duffel

Medicatie- en medisch beleid

Alle medicatie die je gebruikt moet voorgeschreven zijn door de behandelend arts en verstrekt worden door de ziekenhuisapotheker. Niet-voorgeschreven medicatie mag je noch gebruiken noch in bezit hebben. Medicatie op voorschrift kan je enkel gebruiken na overleg met de behandelend arts.

Jouw behandelend arts is de eindverantwoordelijke voor alle medische beslissingen tijdens je behandeling. Consulten en behandelingen buiten het universitair psychiatrisch centrum kunnen enkel doorgaan op voorschrift van je behandelend arts.

Indien je tijdens je hospitalisatie op eigen initiatief externe artsen of zorgverstrekkers consulteert, zal jouw mutualiteit de remgeldregeling niet toepassen en draag je hiervan zelf de volledige kosten.

Privacy

Jouw privacy is belangrijk voor ons. Tijdens je verblijf in het ziekenhuis leer je andere mensen kennen. Uit wat zij vertellen kan je vaak iets leren of er steun uit putten. Dat is een goede manier om met deze informatie om te gaan.

Misbruik van deze gegevens ontstaat wanneer je deze informatie doorvertelt aan mensen die niet bij de gezamenlijke therapie betrokken zijn. Dan schend je de privacy van medepatiënten. Om deze reden is het ook verboden om foto's van medepatiënten te maken (ook via een ingebouwd fototoestel op uw GSM).

Alcohol- en drugbeleid

Het gebruik van alcohol of drugs kan het therapeutisch proces in de weg staan. Onder invloed zijn van alcohol en het in bezit hebben van alcoholische dranken op de afdeling is niet toegestaan (zie hiervoor de huisregels en het therapeutisch contract van de afdeling waar je verblijft).

Ook het bezit en/of gebruik van drugs zijn verboden op de campus. In elk geval wordt het product in beslag genomen en aan de politie overhandigd.

Diefstalpreventie

Beperk de kostbare voorwerpen en cash die je meeneemt naar je opname tot het noodzakelijke. Dat is altijd het beste. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor diefstal of verlies. Je hebt de kans om zaken op te bergen in je kamer. Alleen wanneer je tijdens je behandeling niet in staat bent om zelf je geld te beheren, kan de afdeling beslissen tijdelijk iets voor je in bewaring te nemen. Wat is wel welkom: een kleine som cash voor kleine aankopen, een bankkaart want je kan geld opnemen tijdens je verblijf bij ons, een smartphone, e-reader, laptop, een draagbare spelconsole, hoofdtelefoon.

Rookbeleid

In het ziekenhuis geldt een algemeen rookverbod. Roken is beperkt tot de plaatsen waar dit uitdrukkelijk is toegelaten.

Weekendregeling en bezoek

Voor de afspraken in verband met weekendverlof en bezoek verwijzen we je naar de huisregels per afdeling.

Afval sorteren

UPC Duffel is een milieubewust ziekenhuis. Wij gaan voor een duurzame afdruk. De richtlijnen over hoe je afval moet sorteren vind je op de afdeling.

Goed om weten

Ombudsdienst en patiëntenrechten

Onze medewerkers willen hun werk zorgzaam en correct uitvoeren. Toch kan het anders lopen dan je verwacht had. De eenvoudigste en vaak ook snelste oplossing is dat je de persoon waarmee je het probleem ervaart, of de hoofdverantwoordelijke van de afdeling, aanspreekt. Waarschijnlijk kan je samen tot een oplossing komen.

Levert dit gesprek een ander resultaat op, dan kan je contact nemen met een externe ombudspersoon van het Overlegplatform Geestelijke Gezondheidszorg Provincie Antwerpen. Je kan deze bereiken via het nummer 0468 11 71 91.

In dit ziekenhuis is de wet van 22 augustus 2002 met betrekking tot de rechten van de patiënt van toepassing. De precieze inhoud van deze rechten kan je lezen in de brochure 'Rechten van de Patiënt'. Vraag ernaar op de afdeling waar je verblijft en bespreek jouw vragen hierover met je begeleiders of met de ombudspersoon.

Beroepsgeheim en patiëntendossier

In het kader van de ziekenhuiswet is elk ziekenhuis verplicht om voor elke patiënt een patiëntendossier aan te leggen. In dit dossier worden alle gegevens opgenomen die verband houden met je behandeling. Indien je inzage wenst in dit dossier, kan je terecht bij je behandelend arts.

Alle zorgverleners, ook de medewerkers in opleiding, zijn gebonden door het beroepsgeheim. Alles wat je met hen bespreekt, blijft

vertrouwelijk binnen het behandelend team. De zorgverlener zal met jou overleggen of er informatie aan de familie mag worden gevraagd of gegeven.

Morele of godsdienstige begeleiding

Het ziekenhuis werkt vanuit een Christelijke visie. De medewerkers van de Dienst Spirituele Zorg geven je de kans om deze geloofsovertuiging actief te belijden.

We staan ook open voor mensen met een andere geloofsovertuiging. Je hebt recht op de morele of religieuze begeleiding naar jouw keuze en je kunt bezoek vragen van een bedienaar van jouw godsdienst of van een vrijzinnige moreel consulent.

Verzekering

Het universitair psychiatrisch centrum is verzekerd voor burgerlijke aansprakelijkheid 'uitbating'. Deze verzekering dekt schadegevallen die voortvloeien uit de activiteiten van het ziekenhuis. De activiteiten die je in uw vrije tijd op eigen initiatief uitvoert en de verplaatsing van en naar het ziekenhuis vallen hier niet onder.

Aansprakelijkheid

Het ziekenhuis is verplicht om de patiënt in te lichten over de rechtsverhoudingen tussen het ziekenhuis en de zorgverleners die er werken.

In principe is het ziekenhuis aansprakelijk voor alle medewerkers (bv. verpleegkundigen, zorgkundigen, paramedici, ...). Dat noemen we de centrale aansprakelijkheid van het ziekenhuis. Dit geldt echter niet voor de beroepsbeoefenaars die in ons ziekenhuis hun activiteit uitoefenen op zelfstandige basis. Deze zelfstandigen (bv. artsen, kapster, ...) hebben een eigen verzekering die zijn/haar beroepsaansprakelijkheid dekt.

Indien je meer informatie wenst over de rechtsverhouding tussen ziekenhuis en een individuele beroepsbeoefenaar kan je terecht bij de administratief directeur (015 30 40 30).

Was

Indien jij of je familie niet zelf kan instaan voor jouw was, zijn er andere mogelijkheden. Je kan dit navragen op je afdeling.

Draadloos internet – Wifi

Draadloos netwerk vind je in alle gebouwen op onze campus onder de naam "EmmausOpen" en is beschikbaar voor iedereen.

Bibliotheek

De bibliotheek bevindt zich in gebouw 4. De openingsuren vind je op de afdeling of op de facebookpagina van Het Klaverblad.

Kapper

Als je voldoende mobiel en zelfstandig bent, raden wij je aan om naar een kapsalon naar keuze buiten het universitair psychiatisch centrum te gaan.

Minder mobiele mensen kunnen beroep doen op het kapsalon in gebouw 15.

Fietsverhuur Klimop

In het activiteitscentrum Klimop kan je een fiets huren, mits reservatie.

Klimop: alle werkdagen tussen 8u30 – 11u45 en 13u00 – 16u00.

Bij gebruik voor therapeutische doeleinden is de fiets gratis (bevestiging van de afdeling is nodig op papier of via mail).

Bij recreatief gebruik vragen we een kleine bijdrage.

- > €0,50 per uur
- > €1,25 voor een halve dag
- > €2,50 voor een ganse dag

Cafeteria

De cafeteria is op weekdays open van 11u30 tot 19u30 en op weekend- en sommige feestdagen van 12u tot 19u30. Hier worden zowel warme als koude gerechten en snacks aangeboden. De cafeteria bevindt zich op het gelijkvloers van gebouw 15.

Kopp

Kinderen van Ouders met Psychische Problemen (KOPP) lopen een verhoogd risico om zelf problemen te ontwikkelen. Wij vinden het daarom belangrijk om als ziekenhuis preventief op te treden door extra aandacht te geven aan de kinderen van opgenomen patiënten. We doen dit door:

- > een kindvriendelijk onthaal (speelhoekjes, een babbeltje, ...)
- > informatieboekjes op maat van verschillende leeftijden
- > gesensibiliseerde medewerkers (spreken over het welzijn van de kinderen)
- > eventuele deelname van kinderen aan gesprekken, activiteiten, ...

Familiewerking

Samenwerking met familie en/of omgeving vormt een belangrijk onderdeel in elk behandeltraject.

Wanneer één lid van een familie worstelt met psychische problemen raakt de hele familie/omgeving hierbij betrokken. Een opname betekent voor elke betrokkene vaak zowel een dieptepunt als een keerpunt.

De samenwerking met familie geven we vorm door:

- > samen te zoeken, ieder vanuit zijn deskundigheid en ervaring.

- > krachten te bundelen om mekaar te ondersteunen en te kunnen volhouden.
- > stil te staan bij de invloed die de psychiatrische problematiek heeft op iedereen die betrokken is en de noden welke hier uit voortvloeien.
- > de organisatie van familieavonden op sommige afdelingen.

Als je meer informatie wenst over familieorganisaties kan je contact nemen met Similes. Similes is een vereniging voor gezinsleden en nabij betrokkenen van personen met psychiatrische problemen. Similes verenigt partners, ouders, kinderen, broers en zussen, vrienden, ... Kortom iedereen die betrokken is bij een psychisch zieke en los van het feit of deze persoon thuis woont of is opgenomen in een ziekenhuis of beschut of zelfstandig woont.

Similes heeft regionale afdelingen. Meer info: www.similes.be

Patiëntenverenigingen

Zelfhulpgroepen voor mensen met een psychische aandoening kunnen een enorme steun betekenen. Mensen die hetzelfde meemaken kunnen elkaar goed begrijpen. Ze kunnen ervaringen uitwisselen over hoe je beter met een bepaald probleem omgaat. Veel zelfhulpgroepen verstrekken ook informatie voor het ruimere publiek. Dit helpt het taboe rond de aandoening te doorbreken en de mensen die erdoor getroffen worden uit hun isolement te halen.

Enkele belangrijke organisaties en verenigingen:

- > Kopp Vlaanderen: voor kinderen en jongeren met ouders met psychische problemen
- > UilenSpiegel: deze vereniging vertegenwoordigt de patiënten in de geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen
- > Ups & Downs: de vereniging voor chronisch depressieve en manisch-depressieve personen en hun omgeving
- > Vlaams Patiëntenplatform: dit is een onafhankelijke koepelorganisatie van patiëntenverenigingen uit Vlaanderen
- > Werkgroep Verder: voor nabestaanden na zelfdoding

Universitair ziekenhuis

Sinds 2012 zijn 90 bedden binnen het UPC Duffel, samen met de dienst Psychiatrie op het UZA, officieel erkend als Universitaire Ziekenhuisdienst. In dat kader is ons ziekenhuis een belangrijke opleidingsplek voor diverse therapeutische en verzorgende disciplines. Ook wetenschappelijk onderzoek met als doel kwaliteitsvolle zorg, neemt hier een belangrijke plaats in.

Wat na opname?

Bij vertrek

Kijk bij vertrek goed na of je niets vergeet:

- > identiteitskaart
- > waardevolle voorwerpen
- > spullen die je in de gemeenschappelijke ruimtes gebruikte: bv. dvd's

Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor achtergelaten eigendommen. Indien deze één maand na je ontslag niet werden opgehaald, zullen we deze vernietigen.

Bezorg terug wat je in bruikleen kreeg tijdens je opname (bv. muggenapparaat, kastsleutel, bibliotheekboeken, ...).

Tevredenheidsenquête

Mogen wij je vragen om de tevredenheidsenquête, die je bij ontslag krijgt, ingevuld terug te bezorgen. Zo geef je ons informatie om het behandelaanbod en onze diensten te verbeteren.

Geneesmiddelen na opname

Indien je na ontslag nog medicatie moet nemen, zal de behandelend arts je de nodige voorschriften meegeven.

Nabehandeling

Ontslag betekent niet altijd het definitieve einde van je behandeling.

Enkele mogelijkheden binnen of buiten het ziekenhuis zijn:
nabehandeling, ambulante begeleiding, ...

Jouw huisarts zal door de behandelend arts (schriftelijk) op de hoogte gebracht worden via een medisch verslag met daarin de gegevens van de behandeling en informatie over nazorg. Wanneer je na ontslag arbeidsongeschikt blijft, vergeet dan niet het formulier voor arbeidsongeschiktheid, ingevuld en ondertekend door jouw behandelend arts, onmiddellijk aan de adviserend arts van je ziekenfonds te bezorgen.

Kunstencentrum De Loods

Kunstencentrum De Loods is een sociaal-artistiek atelier, naast het stationsgebouw van Duffel. De Loods heeft een vast en variabel aanbod aan ateliers (verscheidene kunstdisciplines), projecten met externe kunstenaars en tentoonstellingen.

Voor info: kunstencentrum.de.loods@emmaus.be - 015 30 48 30 - Christian.verschelden@emmaus.be (coördinator)

Het Klaverblad en Activering

Het samenwerkingsverband Activering ('t Vlot te Mechelen en De Passant te Duffel) en Het Klaverblad (UPC Duffel) wil mensen ondersteunen in het uitbouwen van een zinvolle dagbesteding en een sociaal-relacioneel ondersteunend netwerk, vanuit een herstelgerichte visie.

Voor wie: personen met een psychische kwetsbaarheid. Niet opgenomen (tenzij in concrete ontslagfase).

Aanbod: een waaier aan vrijetijdsactiviteiten (ontmoeting, sport, vorming, cultuur, ...), inspeland op de interesses van de leden. De 'Omnisportclub' van Het Klaverblad is een heuse sportclub. Er is ook begeleiding mogelijk naar participatie in het regulier vrijetijdsaanbod.

Voor info over de volledige programma's en aanmelding:

- > De Passant: TEL: 015 30 46 54, GSM: 0498 90 46 60,
E-mail: activering@emmaus.be
- > 't Vlot: TEL: 015 41 35 14, GSM: 0498 90 46 61
E-mail: activering@emmaus.be
- > Het Klaverblad: GSM: 0470 20 51 86, E-mail:
UPCD.klaverblad@emmaus.be

Herstelacademie Emergo

Herstelacademie Emergo organiseert vormingen voor mensen die in groep willen werken aan hun eigen psychisch herstel. Patiënt, hulpverlener, ervaringswerker, buddy, cliënt, vriend, mantelzorger, ... we worden allemaal studenten die leren van en met elkaar. Op stigmavrije plekken in de samenleving (bibliotheek, buurthuis, volks- of hogeschool, ...) creëren we aangename en veilige leeromgevingen. Kernthema's zijn hoop, eigen keuzes, krachten en talenten, verbinding, zingeving, zelfzorg en veerkracht. Iedereen is welkom!

Voor info: mechelen@herstelacademie.be – 015 30 46 47 of
0470 48 51 29

Contactgegevens

Sophia 2

Telefoon afdeling 015 30 47 54

E-mail afdeling UPCD.sophia2@emmaus.be

Psychiater dr. Yamina Madani
015 30 40 30

Hoofdverantwoordelijke Diane Van den Bosch
015 30 47 35
diane.van.den.bosch@emmaus.be